

ВИСНОВОК

наукового керівника дисертаційної роботи *Абсаямова Кірілла Юрійовича* на тему: «Фактор політичного менеджменту в умовах інституціональної кризи: безпековий аспект», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 052_ «Політологія».

Загальна характеристика дисертації

Актуальність теми дослідження фактору (ролі) політичного менеджменту в умовах інституціональної кризи зумовлена зростанням кількості викликів і загроз, які впливають на стабільність функціонування державних інститутів. У сучасних умовах політична система зазнає суттєвих трансформацій під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників, що потребує ефективних управлінських та політичних рішень у сфері державної політики та безпеки. Інституціональна криза характеризується зниженням ефективності діяльності органів влади, послабленням довіри громадян до політичних інститутів та ускладненням процесів ухвалення стратегічних рішень. За таких обставин політичний менеджмент виступає важливим механізмом забезпечення координації між державними структурами та суспільством. Особливого значення набуває його роль у формуванні та реалізації безпекової політики держави, спрямованої на протидію сучасним ризикам і загрозам. Важливого значення у системі політичного менеджменту набувають процеси впровадження штучного інтелекту, що створює додаткові можливості та актуалізує нові ризики.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до комплексної наукової теми «Соціалізація особистості в соціокультурних та соціально-політичних контекстах (0123U103170 від 07.07.2023 р.), яку розробляє кафедра політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Наукова новизна представленої роботи полягає у тому, що:

Уперше:

- запропоновано авторську модель у якій «втрата керованості» виступає ключовим механізмом трансформації інституціональної кризи у безпекову кризу держави. Стан втрати керованості є критичним порогом функціонування політичної системи, після якого інституціональна криза починає генерувати системні загрози для безпекового середовища держави;
- розроблено концептуальну модель яка дозволяє оцінити вплив політичного менеджменту на ефективність функціонування державних інститутів, визначити взаємозв'язок між інституційною кризою та безпековими ризиками; прогнозувати рівень безпекових загроз залежно від

якості політичного управління; застосовувати модель для аналізу кризових ситуацій в Україні та інших державах;

- представлено авторську конотацію безпекового виміру політичного менеджменту в умовах інституціональної кризи, що відображає сукупність управлінських механізмів, спрямованих на збереження функціональної спроможності політичних інститутів, підтримання легітимності влади та запобігання кризовим загрозам.

Уточнено:

ключові механізми політичного менеджменту, які забезпечують стабілізацію політичної системи в умовах інституціональної кризи, зокрема механізми кризових комунікацій, координації політичних акторів, стратегічного прогнозування та управління суспільною довірою;

обґрунтування, що політичний менеджмент є не лише управлінським інструментом, а й самостійним фактором інституційної стійкості та безпеки держави,

Дістали подальшого розвитку:

положення щодо взаємозалежності інституціональної стійкості та національної безпеки. Обґрунтовано, що ефективність політичного менеджменту виступає проміжною змінною між кризовим станом інститутів і рівнем безпекових ризиків держави;

аргументи щодо ролі штучного інтелекту (ШІ) у конфігурації прийняття політичних та антикризових рішень в тому сенсі, що не виступаючи самостійним політичним актором, функціонує як інструмент підвищення ефективності політичного менеджменту, особливо в умовах високої невизначеності та інституціональної кризи.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів.
Теоретична значущість дослідження полягає у поглибленні наукових уявлень про взаємозв'язок між політичним управлінням, функціонуванням державних інститутів та забезпеченням безпеки держави. Дослідження сприяє розвитку сучасних концепцій політичного менеджменту через аналіз його ролі в умовах кризових трансформацій політичної системи. Важливим теоретичним аспектом є уточнення сутності та змісту інституціональної кризи як чинника, що впливає на ефективність державного управління та безпекову політику. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого розвитку наукових підходів до вивчення механізмів політичної стабільності та інституційної стійкості. Крім того, тема дозволяє розширити теоретичну базу досліджень у сфері політичної безпеки та антикризового управління.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у можливості застосування його результатів для вдосконалення механізмів політичного управління в умовах кризових явищ. Отримані висновки можуть бути використані органами державної влади під час розроблення та реалізації стратегій забезпечення національної безпеки. Дослідження сприятиме

формуванню ефективних інструментів координації діяльності державних інститутів у кризових ситуаціях. Практичні рекомендації можуть бути корисними для підвищення рівня інституційної спроможності держави та зміцнення довіри громадян до органів влади. Таким чином, результати дослідження мають важливе значення для вдосконалення державної політики, підвищення ефективності політичного менеджменту та забезпечення безпеки в умовах сучасних суспільно-політичних викликів.

Матеріали й висновки дисертаційної роботи можуть бути використані при розробці навчальних курсів та спецкурсів для здобувачів спеціальностей «Політологія», «Національна безпека», «Державне управління», «Політичний менеджмент».

Вірогідність й обґрунтованість результатів дослідження. Є всі підстави вважати, що подані в дисертації наукові результати отримані автором самостійно. Вихідні ідеї та положення, висновки розроблені на базі вивчення широкого й водночас репрезентативного кола оригінальних зарубіжних і вітчизняних джерел з окресленої проблематики. На використані в роботі теоретичні положення інших авторів здійснено відповідні посилання.

Апробація. Основні положення та висновки дисертаційного дослідження пройшли апробацію на таких наукових конференціях як Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних та соціально-політичних контекстах» (Харків, 20 грудня 2022, 31 січня 2024, 31 січня 2025).

Характеристика роботи здобувача в процесі підготовки дисертації, особисті якості, проявлені в процесі роботи над дисертацією

За час навчання в аспірантурі та підготовки дисертації Кірілл Абсаямов проявив себе як людина відповідальна, дисциплінована, працелюбна та така, що має високі моральні якості. Здобувачу притаманні високий рівень академічної доброчесності та поваги до результатів науково-дослідницької діяльності інших представників наукової спільноти.

Висновок

Робота відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та пп. 6, 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024), та рекомендована для проведення експертизи на наукову новизну теоретичне і практичне значення отриманих результатів і подальшого захисту у разовій раді.

Науковий керівник:

кандидат політичних наук, доцент
завідувач кафедри політології,
соціології і культурології
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

Олександр БЕЗРУК

